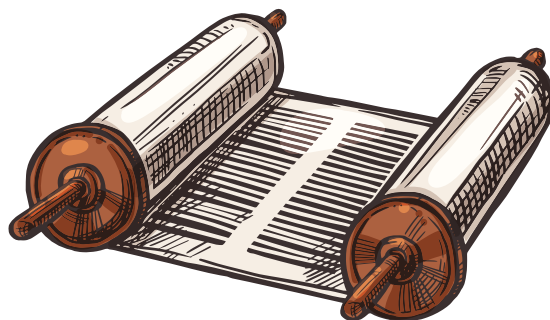

Vjernički život Židova

Mjesecom nisanom, dakle u proljeće, počinje židovska liturgijska (sinagoga) godina, dok opća židovska godina počinje prvim tišrijem (najčešće u rujnu), sedmim mjesecom židovskog kalendara, kada je po židovskoj tradiciji stvoren svijet, odnosno Adam, prvi čovjek.

Standardna židovska godina ima 12 mjeseci po 29 ili 30 dana, što znači da ima 354 dana. Mjesece brojimo od nisana (najčešće pada u travnju) do adara (najčešće u ožujku). Imena mjeseca su slijedeća: nisan, ijar, sivan, tamuz, av, elul, tišri, hešvan, kislef, tevet, š'vat, adar, a u prijestupnoj godini još adar šeni ili veadar. Mjesecom nisanom, dakle u proljeće, počinje židovska liturgijska (sinagoga) godina, dok opća židovska godina počinje prvim tišrijem (najčešće u rujnu), sedmim mjesecom židovskog kalendara, kada je po židovskoj tradiciji stvoren svijet, odnosno Adam, prvi čovjek.

Mjesec u židovskom kalendaru počinje pojavom mladog mjeseca. Dan počinje uvečer dolaskom noći i pojavom tri srednje velike zvijezde, a također i završava pojavom tri zvijezde sljedeće noći (cet kohavim), prema stihu iz Tore: „I bi večer, i bi jutro, dan jedan“ (Pat.: 1:5).

Šema Israel - Čuj, Izraele

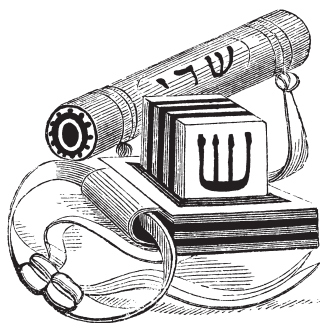

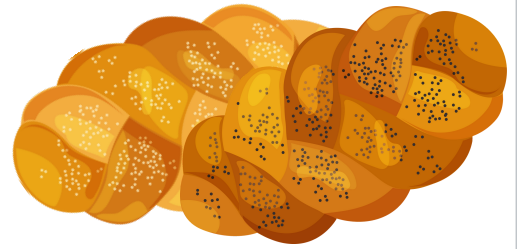
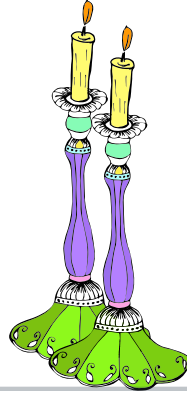
Bar micvah - sin zapovijedi

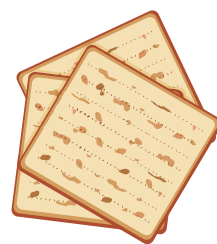
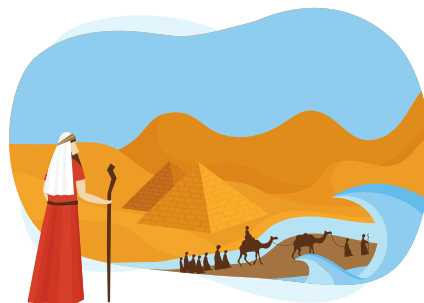
Molitva

Šabat

Pasha

Pesah uvijek slavimo u proljeće, u mjesecu nisanu od 15 do 22, dakle osam dana. U Izraelu se slavi sedam dana, do 21. nisana.

Pesah je blagdan „naše slobode“ i podsjeća nas na izbavljenje iz egipatskog ropstva. To je događaj kojim počinje narodna egzistencija židovskog naroda, zato kažemo da je to ujedno i rođendan židovskog naroda.

Blagdan je zato u načinu slavljenja pun simbola koji nas podsjećaju na te događaje. Kroz svih osam dana Pesaha ne smijemo jesti ništa „hamec“ (kvasno), jer su Izraelci u brzini izašli iz ropstva, te nisu uspjeli spremati kruh kao inače. Zato iz svojih kuća moramo ukloniti sve kvasno, sav „hamec“. Umjesto kruha jedemo „macot“ (maces).

Tijekom večere jedemo bilje umočenu u slanu vodu, gorko bilje kao uspomenu na gorčinu ropstva, haroset, smjesu sličnu glini kao spomen na težak ropски rad u Egiptu. Tijekom Sedera pijemo četiri čaše vina zbog četiri nivoa slobode. Uz četiri čaše vina svi smo obavezni to večer jesti macot i gorko bilje.

Pesah je važan za Židove jer:

- podsjeća Židove da je Bog moćan i dobar
- slavi rođendan Židovske nacije
- slavi slobodu Židovskog naroda.

Šavuot

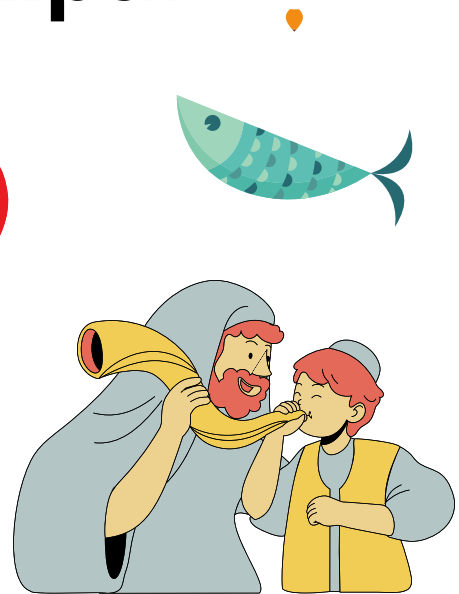
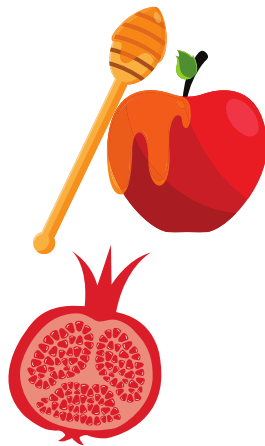
Hag HaŠavuot ili Praznik sedmica događa se sedam tjedana nakon Pesaha. Pedeseti dan je Šavuot. Praznik slavi Davanje Tore (Matan Tora) na brdu Sinai, odnosno sklapanje Zavjeta (Brit) između B-ga i židovskog naroda. Ovo je jedan od najvažnijih praznika za Židove, jer držimo da je davanje Tore najveći i najvažniji moment ne samo židovske, nego i svjetske povijest. U Izraelu traje jedan , a izvan dva dana. Za oba dana vrijede ista pravila kao za Šabat, osim što je dozvoljeno kuhanje. Šavuot je drugi od tri hodočasnički blagdani kada su svi Izraelci morali doći u Hram u Jeruzalem.

Sukot

Sukot (Hag HaSukot) ili Praznik sjenica slavimo 15.tišrija (rujan ili listopad), pet dana poslije Jom Kipura i traje sedam dana u Izraelu, a osam izvan. Ovim praznikom Židovi se podsjećaju na naše pretke koji su nakon Izlaska iz Egipta 40 godina proveli lutajući divljinom (pustinjom) i boraveći u sjenicama. To vrijeme komemoriramo praveći sjenice (kolibice) i boraveći u njima tijekom svih sedam (osam) dana praznika. Sjenica se na hebrejskom kaže „suka“ (množina sukot). Gradimo je kao privremenu strukturu s krovom od grana drveća kroz koje se vide nebo i zvijezde. Židovi u njima jedu i spavaju u cilju ponovnog proživljavanja iskustava naših predaka, koji su tako živjeli.

Roš hašana i Jom kipur

Roš Hašana (Nova godina) je dvodnevni blagdan koji označava početak židovske Nove godine, ali i prvi od Deset dana pokajanja. Židovski datum je 1.tišrija, prvi dan sedmog mjeseca židovskog kalendara, i tog dana se mijenja kalendarska godina. Židovi broje godine od stvaranja Adama, prvog čovjeka, dakle od početka čovječanstva i po tome su jedinstveni, jer sve druge religije formiraju kalendar i počinju brojati godine od nekog događaja koji je važan samo njima. Roš Hašana obično pada ili u rujnu ili u listopadu. Jom Kipur (Dan pomirenja) ili Jom Hakipurim je najsvetiji dan godine u Židovstvu. Pada zadnjeg od deset „Dana strahopoštovanja“. Jom Kipur je židovski dan kajanja zbog učinjenih pogrešaka i prema Bogu i prema ljudima, kao i prema sebi, te Dan očišćenja i pročišćenja od njih.

Purim

Purim je blagdan kojim Židovi obilježavaju spašavanje židovskog naroda od Hamana, glavnog dužnosnika kralja Ahašveroša, koji je planirao pobiti sve Židove. Riječ „Purim“ je množina od riječi „pur“, koja se može prevesti kao „urna“ ili „zdjela“, za izvlačenje lutrije, pa bi u slobodnom prijevodu riječ „Purim“ mogli prevesti kao „Blagdan lutrije“ ili „Blagdan ždrijebanja“.

Židovi slave Purim na slijedeći način:

1. međusobno razmjenjuju darove u hrani i piću („mišloah manot“)
2. darujući siromašne („matanot la'evjonim“)
3. javno čitanje Knjige o Esteri („Megilat Ester“, „Esterinog svitka“),

Poznatog kao „kriat Megila“, obično u sinagogi uvečer i ujutro

4. jedući slavljenički obrok poznat kao „Se'udat Purim“
5. umećući dodatak „Al Hanisim“ („Za čuda“) u molitvu

Tijekom javnog čitanja Megilat Ester (Esterinog svitka) svaki put kada čitač („Bal Kore“) izgovori Hamanovo ime svi prisutni prave veliku buku sa željom da zauvijek izbrisu njegovo ime.

Ostali običaji su nošenje maski, javne proslave i jedenje slatkiša „hamantašena“, popularno nazvanih „Hamanove uši“ (hebrejski „oznei Haman“). Muškarce se potiče da piju alkoholna pića,

posebno crno vino. Micva je da se napiju toliko da ne razlikuju dobrog Mordehaja od lošeg Hamana, a sve u cilju spoznaje da Bog, iako je sakrio svoje lice pred ljudima, ipak upravlja svijetom.

Hanuka

Hanuka je židovski blagdan kojim prvenstveno obilježavamo vojnu i ideološku pobjedu nad sirijko-grčkim režimom i ponovnim oslobađanjem Jeruzalema posvećivanjem Drugog Hrama u 2st. p.n.e., kada se prema rabinskoj predaji desilo „čudo ulja” i jednodnevna mjerica ulja je gorjela osam dana.

Hanuka se slavi paljenjem jedne svijeće prve noći, dvije druge noći i tako dalje, sve dok osme konačno na Hanukiji ne gore svih osam svijeća. U najtamnije doba godine svjetlo Hanuke donosi poruku nade potlačenima i potištenima, poruku svjetla koje pobjeđuje tamu, poruku da čak i malo svjetla razgrće mnogo mraka. Uvijek imajmo na umu da mrak zapravo ne postoji, da je mrak samo odsustvo svjetla i zato je glavni zadatak židovskog naroda biti svjetlo svim narodima svijeta. Zato je blagdan Hanuka u rabinskoj literaturi poznat kao „Blagdan svjetla“ („Hag Haurim“).

Zid plača

Šalom!